

bringen om hemmelig Afstemning. Det kan ikke være Andet, end at de ærede Forslagsstillere i Folkethinget, der have taget sig ja varmt af denne Sag baade i Fjor og i Aar og bragt den frem med ikke ringe Offer af Arbejde — naturligvis er jeg ikke blind for, hvad man jo kan sige sig selv, at det foreliggende Forslag ikke er sprunget ud af deres eget Hoved — har taget efter fremmede Mønstre, nemlig efter det nye engelske Mønster af 1872. Der var imidlertid især en anden Ting, som var den ærede sidste Taler til stort Anstød, nemlig at Bestemmelsen i Grundlovens § 32, at Antallet af Folkethingets Medlemmer omtrent skal være efter Forholdet af et Medlem til 16,000 Indvaanere, ikke er et Fyldest; og at den sker Fyldest er fra hans Side en usfravigelig Betingelse og et Vilkaar, inden han kan gaa til hemmelig Afstemning. Sa det kunne vi vist Alle være enige om at beklage, at der findes en enkelt Valgkreds med 120,000 og en anden med et halvt Hundrede Tusinde Mennesker; men uden jeg her skal komme ind paa, hvor Skyld eller Uskyld for denne Tilstand hviler, kan jeg dog ikke undlade ganske kort at henviser til Kjendsgjerninger i saa Henseende. Jeg tror nemlig ikke, at der i det andet Thing har foreligget noget Forslag, hvorefter denne Forskrift i Grundloven kunde ske Fyldest, og jeg har dog haft nogen Velilighed til at følge med. Jeg skal gjerne indrømme — det staaar jo paa Arkh, som den ærede Minister sagde i Folkethinget, saa at det vilde være sært ikke at indrømme, hvad Enhver kan læse sig til —, at Ministeriet har flere Gange forelagt Forslag til en anden Fordeling af Valgkredse, og ligeledes Forslag til, at nogle enkelte af de største Ubilligheder ved Valgkredsordningen kunde ophøre. Der har saaledes i de senere Aar gjentagne Gange været forelagt Forslag om en Forøgelse med 6—8 Kredse — sidst, nemlig i 1886—87, jaaviddt jeg husker, var det 8 Kredse — men vi vide jo Alle, at lægge vi 8 til 102, bliver det 110, og det ærede Medlem vil vist indrømme, at 16,000 multipliceret med 110 giver ikke nogen Opfyldelse af Grundlovsbudet. Vi vide jo Alle, at Indbyggertallet nu er 2 Millioner, ja vel endogaa over 2 Millioner. Efter den sidste Folketælling var det 1,969,454, altsaa paa det Allernærreste 2 Millioner. Det ærede Medlem vil dog vel ikke mene, at en Forøgelse med 6 eller 8 Medlemmer i nogen Maade vilde være en Fyldestgjørelse af Grundlovens Bud. Der har, som sagt, gjentagne Gange været forelagt Forslag derom, saaledes i 1872—73 om Forøgelse af Valgkredse. I 1873 enedes det samlede Udvalg i Folkethinget, baade Høire og Ven-

stre, om at foreslaa en Dagsorden, gaende ud paa, at Ministeriet skulde komme med et Forslag om at forøge Folkethingskredsenes Antal til 125. Baade Høire og Venstre vare enige derom. Jeg skal nævne, blandt dem, der vare enige deri, f. Ex. nuværende Amtmand Wille og Fjord, der senere er død. Efter den Tid til 1880 rørte Ministeriet sig imidlertid ikke, for at Grundlovens Bud kunde ske Fyldest; det kom ikke med noget nyt Forslag, det tog ikke denne Opfordring til Folge. Senere har der været forelagt Forslag baade i 1880 og 1881—82. I 1880 skal jeg indrømme, at Folkethingets Udvalg stod temmelig splittet, nemlig i fire Mindretal, saa at det ikke var saa let for Ministeriet at se, i hvilken Retning man ønskede at gaa, men jeg skal ikke komme for dybt ind derpaa. I 1881—82 derimod sluttede 10 Medlemmer af Udvalget, 10 af 15, altsaa et Flertal, sig sammen og stillede en Opfordring til Ministeriet, hvis Motivering gif ud paa, at man ønskede fuldt ud Opfyldelse af Grundlovens Bud, saa at der kun blev 16,000 Mennesker paa hver Folkethingskreds, hvorfors Ministeriet opfordredes til at fremlægge Forslag om at forøge Antallet af Folkethingsmænd til 127; i 1873 var det 125. De Gange, da Sagen senere har foreligget i de nærmeste Aar derefter, skal jeg ikke komme nærmere ind paa, i alt Fald ikke uden nærmere Foranledning. Sidste Gang, da Sagen blev forelagt, var i 1886—87, og da endte Folkethinget, som bekjendt, sin anden Behandling med at vedtage et af et Flertal af 11 Medlemmer af Udvalget stillet Forslag om at forøge Folkethingkredsmedlemmernes Antal til 137, hvilket man efter det Folketal, der kunde antages at være, mente at ville svare omtrent til 16,000 Indbyggere i hver Kreds. Dette blev vedtaget af det store Flertal i Folkethinget. Siden er det mig ikke bekjendt, at det ærede Ministerium har rørt sig, og husker jeg ikke meget feil, har jeg læst en Udtalelse af den ærede Minister om, at han ikke fandt en saadan Forøgelse ønskelig. Nu kunde man maaste sige, at det var ogsaa for mange, men lad saa Ministeriet fremsætte Forslag, der opfylder Grundlovens Bud, saa at de 2 eller 3, som ere for mange, skjæres bort. Jeg tror ikke, at man fra nogen Side kan negte, at Ministeriet flere Gange har fremsat Forslag til nogen Udvidelse, og at Folkethinget vel en enkelt Gang synes at have vist nogen Ballen i sin Opfattelse, men dog baade i 1873, 1881 og 1886 aldeles utvetydig og bestemt har erklæret sig for, at Grundlovens Bud burde ske Fyldest, ikke alene delvis, men fuldt ud. Jeg skal altsaa ikke her komme ind paa at afveie, hvorfors